

**Gweinyddiaeth
CYFIAWNDER**

**Deall y Data canlyniadau
Cyfiawnder ar wefan
police.uk**

Deall y Data canlyniadau Cyfiawnder ar wefan police.uk

Rhagymadrodd

Ers 31 Mai 2012, mae'r Swyddfa Gartref, Asiantaeth Genedlaethol Gwella Plismona a'r Weinyddiaeth Cyfiawnder wedi cyhoeddi data am ganlyniadau cyfiawnder ar wefan police.uk¹ (www.police.uk/), sy'n dangos beth ddigwyddodd nesaf ar ôl i'r troseddau a ddangoswyd ar y wefan gael eu cyflawni. Mae'r wybodaeth hon yn caniatáu i gysylltiadau gael eu gwneud rhwng troseddau unigol a'u canlyniadau dilynol yng Nghymru a Lloegr.

Prif ddiben cyhoeddi'r data hwn yw cynyddu tryloywder a chynorthwyo'r cyhoedd i ddeall beth ddigwyddodd wedi i droseddau gael eu cyflawni yn eu hardal leol. Fodd bynnag, er bod data canlyniadau ar police.uk yn cael ei gyflwyno yn erbyn strydoedd unigol, pan y'i cyfanredir mae'r data a gyhoeddir yn gorgyffwrdd â chyhoeddiadau ystadegol sy'n bodoli o fewn y Weinyddiaeth Gyfiawnder a'r Swyddfa Gartref.

Mae'r hysbysiad ystadegol arbennig hwn wedi ei lunio i egluro:

- a) pa ddata canlyniadau sydd wedi ei ryddhau ar wefan police.uk
- b) sut mae'r data hwn wedi ei gasglu a chryfderau a chyfyngiadau'r broses hon
- c) y cysylltiadau rhwng y data hwn ac ystadegau eraill a gyhoeddir gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder

Pa ddata canlyniadau sydd wedi ei ryddhau ar wefan police.uk?

Mae'r data canlyniadau yn caniatáu i ddefnyddwyr weld, ar gyfer troseddau unigol, y camau a gymerwyd gan yr heddlu yn dilyn riportio'r drosedd ac, os cafodd yr un a ddrwgdybir ei gyhuddo mewn cysylltiad â'r drosedd honno, y canlyniad y daethpwyd iddo yn yr achos llys dilynol.

Fel rhan o'r datganiad hwn, cyflwynir data am y camau a gymerwyd gan yr heddlu ar gyfer y troseddau hynny a gofnodwyd ers Ebrill 2012. Fodd bynnag, gall data ychwanegol am y canlyniadau y daethpwyd iddynt yn y llys fod ar gael ar gyfer rhai troseddau a gofnodwyd ers Ionawr 2012, os:

- a) yw'r un a ddrwgdybir wedi ei adnabod a'i gyhuddo mewn perthynas â'r drosedd honno, ac os
- b) oes gwrandawriad llys wedi ei gynnal

Pan fod data canlyniadau yr heddlu neu'r llys ar gael am drosedd, dangosir un neu nifer o'r canlyniadau a roddir drosodd.

---

¹ Nid yw'n cynnwys data canlyniadau Cyfiawnder gan Heddlu Trafnidiaeth Prydain

Canlyniadau cyfiawnder a ddangosir ar wefan police.uk

Canlyniad a ddangosir	Disgrifiad
Dan ymchwiliad	Mae'r drosedd hon yn cael ei hymchwilio gan yr heddlu ar hyn o bryd
Cyhuddwyd yr un a ddrwgdybir	Cyhuddwyd un a ddrwgdybir ac anfonwyd yr achos i'r llys
Dim gweithredu pellach ar hyn o bryd	Nid oes digon o dystiolaeth i ddwyn unrhyw un gerbron llys ar hyn o bryd. Gellir ailagor yr ymchwiliad os daw rhagor o wybodaeth ar gael
Methu erlyn un a ddrwgdybir	Gallai sawl rheswm fod am hyn e.e. mae'r erlyniad yn ystyried ei bod yn annhebygol y caiff yr un a ddrwgdybir ei euogfarnu gan nad oes digon o dystiolaeth
Un a ddrwgdybir yn cael ei gyhuddo gyda'r drosedd hon a throeddau eraill	Cyfaddefodd yr un a ddrwgdybir i'r drosedd hon a throeddau eraill ac fe'u hystyrir gyda'i gilydd
Rhoddir hysbysiad cosb i'r troseddwr	Mae'r heddlu wedi rhoi hysbysiad cosb benodedig i'r troseddwr
Rhodddwyd rhybudd i'r troseddwr	Rhybuddiwyd y troseddwr ynglŷn â'i ymddygiad, a gellid mynd ag ef i'r llys pe bai'n cyflawni trosedd arall
Datrysiaid lleol	Rhodddwyd y troseddwr mewn cysylltiad â'r rheiny yr effeithiwyd arnynt er mwyn cywiro'r niwed a wnaed a dod o hyd i ffordd gadarnhaol ymlaen
Achos llys yn methu mynd rhagddo	Gallai hyn fod am nifer o resymau e.e. yr achos yn cael ei wrthod oherwydd dim digon o dystiolaeth neu fod tyst yn absennol
Anfonwyd diffynnydd i Lys y Goron	Mae achos a wrandawyd mewn llys ynadon wedi ei drosglwyddo i Lys y Goron ar gyfer treial neu ddedfrydu
Disgwyl canlyniad llys	Mae'r un a ddrwgdybir nawr yn mynd drwy'r Llys Ynadon neu Llys y Goron
Cafwyd y diffynnydd yn ddieuog	Cafwyd y diffynnydd yn ddieuog o'r drosedd gan ynadon neu farnwr a rheithgor yn Llys y Goron
Rhodddwyd rhyddhad diamod i'r troseddwr	Canfu'r llys y troseddwr yn euog ond ni chymerodd unrhyw gamau pellach, fel arfer gan mai mân drosedd ydoedd
Rhodddwyd rhyddhad amodol i'r troseddwr	Canfuwyd y troseddwr yn euog ond fe'i rhyddhawyd gan y llys, a gallai gael ei gosbi am y drosedd hon os bydd yn torri'r gyfraith eto
Gorchmynnwyd y troseddwr i dalu iawndal	Canfu'r llys y troseddwr yn euog ac fe'i gorchmynnwyd i dalu iawndal i'r dioddefwr neu'r llys
Dirwywyd y troseddwr	Canfu'r llys y troseddwr yn euog ac fe'i dirwywyd; gallai hefyd orfod talu iawndal i'r dioddefwr
Amddifadu'r troseddwr o eiddo	Canfu'r llys y troseddwr yn euog a gorchmynnodd i'w eiddo gael ei atafaelu
Rhodddwyd dedfryd gymunedol i'r troseddwr	Rhodddodd y llys ddedfryd yn y gymuned i'r troseddwr a allai gynnwys gwaith di-dâl, neu gyrrfiw a gwisgo tag
Rhodddwyd dedfryd o garchar gohiriedig i'r troseddwr	Gallai'r troseddwr gael ei anfon i'r carchar os bydd yn cyflawni trosedd arall
Anfonwyd y troseddwr i'r carchar	Anfonwyd y troseddwr i'r carchar ar unwaith
Ymdriniwyd â'r troseddwr mewn ffordd arall	Ymdriniodd y llys â'r troseddwr mewn ffordd arall e.e. gorchymyn ysbyty

Sut cafordd y data ei gasglu?

Casglwyd data ynglŷn â gweithredu'r heddlu yn uniongyrchol o'r systemau cofnodi troseddau a ddefnyddir ym mhob heddlu yng Nghymru a Lloegr. Yr un systemau yw'r rhain â'r rhai a ddefnyddir i ddangos y pwyntiau data troseddau unigol ar wefan police.uk ac, o ganlyniad, mae gwybodaeth am y prif gamau a gymerwyd gan yr heddlu ar gael ar gyfer yr holl droseddau a gofnodwyd ers Ebrill 2012.

Casglwyd data ynglŷn â chanlyniadau y daethpwyd iddynt yn y llys o echdyniad o Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu (PNC) a ddelir gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder. Fodd bynnag, nid yw'r PNC yn cofnodi lleoliad troseddau unigol yn yr un manylder ag a gyflwynir ar wefan police.uk. Bu felly'n angenrheidiol i gyfateb y data canlyniadau a ddelir ar y PNC gyda'r wybodaeth am droseddau unigol a ddelir ar system gofnodi troseddau pob heddlu unigol.

Mae'r algorithmau cyfatebol yn ceisio cysylltu'r data ynghyd drwy ddefnyddio nifer o newidynnau gwahanol. Mae'r rhain yn cynnwys:

Newidyn	Disgrifiad
Rhif cyfeirnod trosedd	Rhif unigryw sydd wedi ei glustnodi i drosedd/dramgwydd mewn ardal heddlu lleol
Rhif gwŷs arestiad	Rhif cyfeirnod unigryw a roddir i bob "achos" (manylion arestiad/gwŷs) newydd a gofnodir yn y system TG. Caiff y rhif cyfeirnod hwn ei gynhyrchu gan system PHEONIX neu gan system gyfrifiadurol heddlu lleol (cyn ei gofnodi ar system PHEONIX)
Rhif system y ddalfa	Defnyddir gan heddlu pan fyddant yn cadw troseddwr am drosedd a riportwyd
Cod trosedd y Swyddfa Gartref	Cod trosedd pum digid a ddefnyddir gan y Swyddfa Gartref a'r System Cyfiawnder Troseddol
Categori trosedd	Grwpio troseddau lefel uchel. Mae pob categori yn cynnwys troseddau grŵp a ddefnyddir gan heddluoedd
Dyddiad y drosedd	Dyddiad y cyflawnwyd y drosedd
Cod post y drosedd	Cod post lle cyflawnwyd y drosedd

Mae'r holl newidynnau hyn ar gael o fewn y PNC ond, oherwydd y gwahanol systemau cofnodi troseddau a'r gwahanol brosesau busnes a ddefnyddir gan wahanol heddluoedd, nid yw pob newidyn ar gael ar gyfer pob llu. Felly mae'r broses cyfateb yn ceisio uno'r data ynghyd gan ddefnyddio nifer o wahanol gyfuniadau o'r newidynnau cysylltiedig hyn. Rhestrir y cyfuniadau hyn yn llawn yn **Atodiad A**.

Nid yw'n bosibl cyfateb pob cofnod yn llwyddiannus gan ddefnyddio'r broses hon ac felly ni fydd rhai canlyniadau llys y daethpwyd iddynt ar gael ar wefan police.uk Mae hyn i'w ddisgwyl o gofio na chynlluniwyd y systemau TG a ddefnyddir yn y broses hon gyda'r bwriad hwn ac nid oes felly un dynodwr cyffredin ar gael i gyfateb y data arno.

Mae ffeil CSV gefnogol (Cyfradd cyfateb yn ôl Ardal Heddlu) yn dangos canran y troseddau a gofnodwyd ers Ionawr 2012 - y mae un a ddrwgdybir wedi ei gyhuddo amdanynt - sydd wedi eu cyfateb yn llwyddiannus yn erbyn y cofnodion llys a ddelir ar y PNC ar gael yn:

www.justice.gov.uk/statistics/ad-hoc

Bydd y Weinyddiaeth Gyfiawnder yn parhau i ddatblygu a gwella'r broses gyfatebu gyda heddluoedd yn dilyn rhyddhau y data canlyniadau cyntaf, ond dylai defnyddwyr fod yn ofalus wrth asesu'r data mewn ardaloedd lle mae gan heddluoedd gyfraddau cyfateb arbennig o isel.

Yn ogystal, dylai defnyddwyr osgoi ddefnyddio cyfanred y data canlyniadau llys a ddangosir ar wefan police.uk fel mesur ar gyfer cyfanswm nifer y canlyniadau y daethpwyd iddynt mewn unrhyw un mis penodol. Ni fydd pob canlyniad llys ar gael ar y wefan oherwydd y nam yn y broses cyfateb a amlinellir uchod, ac ni chaiff unrhyw ganlyniadau y daethpwyd iddynt yn ystod y mis ar gyfer troseddau a riportwyd wrth yr heddlu cyn Ionawr 2012 eu dangos o gwbl. Yn yr ychydig fisoedd cyntaf yn dilyn rhyddhau data canlyniadau ar police.uk bydd hyn yn effeithio ar nifer o achosion gan fod y ffigurau diweddaraf yn dangos ei bod yn cymryd cyfartaledd o 155 diwrnod rhwng y drosedd yn cael ei chyflawni a'r achos llys dilynol yn cael ei gwblhau.

Sut mae'r data hwn yn wahanol i ystadegau eraill a gyhoeddir gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder?

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder yn cyhoeddi ystadegau chwarterol yn y bwletin Ystadegau Cyfiawnder - www.justice.gov.uk/statistics/criminal-justice/criminal-justice-statistics.

Mae'r ystadegau hyn yn cynnwys data am ganlyniadau megis Hysbysiadau Cosb ar gyfer Anrhefn, rhybuddion, a rhybuddion canabis yn ychwanegol at y data am y canlyniadau y daethpwyd iddynt yn y llys. Mae'r prif ddata yn y cyflwyniad hwn yn cynnwys yr holl achosion diannod y gwrandawyd arnynt yn y llys ac felly ni fyddant yn cyfateb i'r ffigurau a gyflwynir ar police.uk sydd ond yn rhoi troseddau hysbysadwy. Y gymhariaeth agosaf rhwng y data a gyflwynir ar police.uk a'r bwletin hwn yw Tablau 6.3-6.6 ym Mhennod 6 sy'n cyflwyno gwybodaeth am y Troseddau a Ddygwyd Gerbron Llys.

Mae'r ystadegau diweddaraf o'r gyfres hon ar gyfer pob ardal heddlu (Nifer euogfarnau yn ôl Ardal Heddlu) ar gael yn: www.justice.gov.uk/statistics/ad-hoc

Mae'r prif wahaniaethau rhwng yr ystadegau hyn a'r data canlyniadau a gynhwysir ar wefan police.uk fel a ganlyn:

Canlyniadau a ddangosir ar wefan police.uk	Canlyniadau a gynhwysir yn yr ystadegau uchod
<ul style="list-style-type: none"> • Ar gyfer troseddau a gofnodwyd ers 1 Ionawr 2012 	<ul style="list-style-type: none"> • Ar gyfer pob trosedd a gofnodwyd
<ul style="list-style-type: none"> • Dim ond pan fydd data yn cyfatebu rhwng systemau cofnodi troseddau a'r PNC 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim data wedi ei eithrio oherwydd cyfatebu
<ul style="list-style-type: none"> • Ar gyfer canlyniadau y daethpwyd iddynt erbyn diwedd y mis blaenorol 	<ul style="list-style-type: none"> • Ar gyfer canlyniadau y daethpwyd iddynt erbyn diwedd y mis blaenorol ond un
<ul style="list-style-type: none"> • Cynnwys gwybodaeth ychwanegol am weithredu'r heddlu, megis cyhuddo rhai a ddrwgdybir a datrysiadau lleol 	<ul style="list-style-type: none"> • Nid yw'n cynnwys y wybodaeth ychwanegol hon

Ffeil CSV

Gellir cael ffeil CSV gefnogol gwybodaeth data'r heddlu o wefan police.uk ar wefan y Weinyddiaeth Gyfiawnder:

www.justice.gov.uk/statistics/ad-hoc

Atodiad A: Cyfuniadau o newidynnau a ddefnyddir yn y broses cyfatebu

Cam cyfatebu	Rhif gwŷs arestiad	Rhif cyfeirnod trosedd	Rhif system y ddalfa	Cod trosedd y Swyddfa Gartref	Categori trosedd y Swyddfa Gartref	Dyddiad y drosedd	Cod post y drosedd
1	√	√		√		√	√
2	√		√	√		√	√
3	√	√			√	√	√
4	√		√		√	√	√
5	√	√		√			√
6	√		√	√			√
7	√	√				√	√
8	√		√			√	√
9	√	√			√		√
10	√		√		√		√
11		√		√		√	√
12			√	√		√	√
13		√			√	√	√
14			√		√	√	√
15	√	√		√		√	
16	√		√	√		√	
17	√	√			√	√	
18	√		√		√	√	
19	√			√		√	√
20	√				√	√	√
21	√	√					√
22		√		√			√
23			√	√			√
24		√				√	√
25			√			√	√
26		√			√		√
27			√		√		√
28	√	√		√			
29	√	√				√	
30		√		√		√	
31			√	√		√	
32	√	√			√		
33		√					√
34		√			√	√	
35			√		√	√	
36	√			√		√	